

LEGAL ALERT 28 / 05 / 2025

Uchwała Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z 15 maja 2025 r., III CZP 40/24¹

W dniu 15 maja 2025 Sąd Najwyższy podjął uchwałę w składzie 7 sędziów, w której rozstrzygnął, że ogłoszenie wyroku po dniu zamknięcia rozprawy bez wydania postanowienia sądu o odroczeniu ogłoszenia wyroku (art. 326 § 1 zdanie 2 k.p.c.) nie prowadzi do nieważności postępowania ani do nieistnienia wydanego w ten sposób orzeczenia.

Zagadnienie prawne czy uchybienie art. 326 § 1 zd. 2 k.p.c. i ogłoszenie wyroku po dniu zamknięcia rozprawy bez wydania postanowienia sądu o odroczeniu ogłoszenia wyroku prowadzi do nieważności postępowania albo do nieistnienia wydanego w ten sposób orzeczenia zostało przedstawione składowi 7 sędziów postanowieniem z 25 czerwca 2024 r. wydanym w sprawie II CSKP 1660/22².

W uzasadnieniu postanowienia o przedstawieniu zagadnienie prawnego składowi 7 sędziów Sąd Najwyższy wskazał, że zagadnienie to budzi wątpliwości i jest niejednolicie rozstrzygane przez sądy powszechne i różne składy Sądu Najwyższego.

Zgodnie z art. 326 § 1 k.p.c., jeżeli sąd nie ogłosi wyroku na posiedzeniu, na którym zamknął rozprawę, powinien niezwłocznie po zamknięciu rozprawy wydać postanowienie, w którym odroczy ogłoszenie wyroku na oznaczony termin przypadający nie później niż dwa tygodnie po dniu zamknięcia rozprawy. Termin ten w niektórych okolicznościach może być dłuższy, jednakże z literalnego brzmienia przepisu wynika, że odroczenie na dłuższy termin również powinno nastąpić niezwłocznie po zamknięciu rozprawy. Decyzja o odroczeniu ogłoszenia wyroku powinna zatem mieć formę postanowienia sądu i z uwagi, że jest postanowieniem niekończącym sprawy oraz nie przysługuje na nie zażalenie, może zostać wydane poprzez umieszczenie w protokole posiedzenia jawnego³.

¹ https://www.sn.pl/orzecznictwo/SitePages/Najnowsze_orzeczenia.aspx?Item-SID=1970-301f4741-66aa-4980-b9fa-873e90506a11&ListName=Zagadnienia_prawne (dostęp :26.05.2025)

² <https://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/ii%20cskp%201660-22-1.pdf> (dostęp:26.05.2025)

³ Zob. art. 356 k.p.c.

Przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r.⁴ zmieniającej treść art. 326 § 1 k.p.c. w orzecznictwie uznawano, że terminy odroczenia ogłoszenia wyroku mają charakter instrukcyjny, w związku z czym uchybienie im nie powoduje doniosłych negatywnych skutków procesowych. W tamtym czasie art. 326 § 1 k.p.c. nie precyzował jednak ile razy sąd może odroczyć ogłoszenie tego samego wyroku. Wprowadzane w następnych latach zmiany legislacyjne miały doprowadzić do ograniczenia możliwości ogłaszania wyroku później niż dwa tygodnie po zamknięciu rozprawy. W konsekwencji dotychczasowa linia orzecznicza uległa dezaktualizacji i zarówno Sąd Najwyższy, jak i sądy powszechne zaczęły zajmować rozbieżne stanowiska w zakresie skutków procesowych odroczenia ogłoszenia wyroku w sposób niezgodny z art. 326 § 1 k.p.c.

Przedstawiając zagadnienie prawne składowi 7 sędziów, Sąd Najwyższy orzekający w sprawie II CSKP 1660/22 dążył do ustalenia czy przesłanki odroczenia terminu ogłoszenia wyroku w rozumieniu art. 326 § 1 k.p.c. są spełnione przez samo poinformowanie stron o odroczeniu bez dokonania wpisu postanowienia do protokołu rozprawy. Jeśli zaś dla spełnienia przesłanek z art. 326 § 1 k.p.c. konieczne jest wydanie postanowienia, choćby w formie zamieszczenia go w protokole to jakie są skutki braku wydania takiego postanowienia. Czy jest to: 1) uchybienie procesowe wymagające wykazania, możliwości wpływu na wynik sprawy; 2) nieważność postępowania; 3) nieistnienie postanowienia o odroczeniu wyroku.

Taką samą wątpliwość Sąd Najwyższy wyraził w kontekście zmiany w drodze zarządzenia przewodniczącego terminu ogłoszenia orzeczenia, który pierwotnie został oznaczony w postanowieniu sądu o odroczeniu ogłoszenia wyroku.

Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów uznał, że ogłoszenie wyroku po dniu zamknięcia rozprawy, nawet bez wydania postanowienia, o którym mowa w art. 326 § 1 k.p.c. nie prowadzi do nieważności postępowania ani do nieistnienia ogłoszonego w ten sposób orzeczenia. W konsekwencji, podobnie jak w stanie prawnym sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. zmieniającej treść art. 326 § 1 k.p.c. uchybienie wymogom formalnym przewidzianym dla decyzji o odroczeniu ogłoszenia orzeczenia nie powoduje istotnych negatywnych skutków procesowych.

⁴ Ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 45).